

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
FŐISPÁN

Iktatószám: BP/0806/00020-22/2025.

Beszámoló

**a gépjárművekkel, a motorkerékpárokkal,
továbbá a mezőgazdasági és erdészeti járművekkel kapcsolatos,
a fővárosi és a vármegyei kormányhivataloknál a 2024. évben végzett
közúti gépjármű-közlekedési hatóságai piacfelügyeleti tevékenységéről**

Európai uniós jogi aktusok¹ és a vonatkozó hatályos magyar jogszabályok² alapján közúti gépjármű-közlekedési hatósági feladat a gépjárművekkel, a motorkerékpárokkal, továbbá a mezőgazdasági és erdészeti járművekkel kapcsolatos piacfelügyeleti tevékenység ellátása.

E hatósági feladatban – az alábbiak szerint – valamennyi kormányhivatal közreműködik:

- A gépjárművek és pótkocsijaik, a motorkerékpárok, továbbá a mezőgazdasági és erdészeti járművek piacfelügyeleti ellenőrzésének végzése és ezzel összefüggésben a bírságolási eljárás lefolytatása közúti gépjármű-közlekedési hatóságként a vármegyei kormányhivatalok, és Budapest Főváros Kormányhivatala Fővárosi Közlekedésselügyeleti Főosztályának feladata.
- Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály (BFKH OKHHF) országos illetékességgel éves piacfelügyeleti ellenőrzési tervet állít össze, továbbá az ellenőrzési tervben foglaltak teljesítéséről, az ellenőrzési tevékenység eredményéről, megállapításairól, valamint a piacfelügyeleti döntések alapján felmerülő jogszabály-módosítási javaslatokról éves beszámolót készít, emellett elvégzi az EU által külön

¹ A gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkotóelemeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről szóló (EU) 2018/858 európai parlamenti és tanácsi rendelet. A két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről szóló 168/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet. A mezőgazdasági és erdészeti járművek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről szóló 167/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet. A Bizottság (EU) 2022/163 végrehajtási rendelete (2022. február 7.) az (EU) 2018/858 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a járművek, rendszerek, alkotóelemek és önálló műszaki egységek piacfelügyeletére vonatkozó funkcionális követelmények tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról.

² A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet. A termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény. Az egyes jóváhagyásra kötelezett közúti járművekkel, alkatrészekkel, tartozékokkal kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 25/2016. (VII. 22.) NFM rendelet.

rendeletben kötelezően előírt közúti piacfelügyeleti járművizsgálatokat, továbbá ellátja a piacfelügyeleti hatóságok európai uniós képviselőit.

A tevékenység szakmai irányítását az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) látja el.

A piacfelügyeleti hatóságként eljáró vármegyei és fővárosi kormányhivatali szakterületek éves ellenőrzési tevékenységi összefoglaló jelentései alapján került összeállításra a gépjárművekkel, motorkerékpárokkal, továbbá a mezőgazdasági és erdészeti járművekkel kapcsolatos piacfelügyeleti tevékenység 2024. évi országos beszámolója. Ezen összefoglalók, valamint a 2024. évi piacfelügyeleti ellenőrzési tervben (https://kormanyhivatalok.hu/sites/default/files/2023-12/bp_0806_01050_20_2023_kozuti_gepjarmu_piacfelugyeleti_terv_2024_foispani-alairt.pdf) meghatározottak alapján a 2024. évi közúti gépjármű-közlekedési hatósági piacfelügyeleti tevékenységről az alábbiak állapíthatók meg.

A kormányhivatalok az érintett járműveket és alkatrészeket gyártó, gyártót képviselő, importőr és forgalmazó vállalkozásokat a megelőző években felmérték, a létrehozott nyilvántartásaikat a 2024. évben tovább pontosították, illetve kiegészítették az idei ellenőrzések és vizsgálatok eredményeivel.

A kormányhivatalok által végzett ellenőrzések során a hatóságok számos dokumentációs jellegű hiányosságot tapasztaltak, azonban a legtöbb esetben a dokumentumok pótlása záros határidőn belül megtörtént, a korábbi években jelentkező leggyakoribb hiányosságok javuló tendenciát mutatnak, például a hiányos vagy érvénytelen dokumentáció, a motorkerékpáralkatrész-forgalmazók esetében a jóváhagyási jel, minősítő jel, illetve a műbizonylat hiánya. Az ellenőrzött vállalkozásoknál az együttműködésre való törekvés, a hiányosságok korrigálása volt tapasztalható.

Egy kormányhivatal rögzítette, hogy előzetes bejelentés nélküli, szűrőpróbaszerű, tizenegy vállalkozásnál lefolytatott ellenőrzés során jogszabálysértést nem tapasztalt. Egy másik kormányhivatal húsz vállalkozásnál 200 db terméket ellenőrzött, míg egy harmadik kormányhivatal egy forgalmazónál huszonegy tételt vizsgált.

Egy kormányhivatal tíz ellenőrzött vállalkozásból kettőnél talált hiányosságokat: egyiknél öt db MTZ traktor kormánygömbfej eredete nem volt beazonosítható, illetve igazolt, egy másiknál 1 db Belorusz traktor és 1 db Farmtrac traktor dokumentumai voltak hiányosak – a vállalkozások a nem megfelelést az ellenőrzés következtében megszüntették.

Egy kirívó esetben egy kormányhivatal által 383 db hiányosság azonosítására került sor. Ezek közül 39 db O1, 344 db pedig O2 kategóriájú pótkocsi volt, melyek esetében a megengedettnél nagyobb mértékű eltérést talált a hatóság az európai uniós típusbizonyítványban rögzítettekhez képest. Több korrekciós intézkedés került meghozatalra, ezek közül egy végleges korlátozó intézkedés, ill. egy 4.500.000,- forint mértékű közigazgatási bírság került kiszabásra.

A motorkerékpár-alkatrész forgalmazók ellenőrzése körében egy kormányhivatal 12 vállalkozás 28 db termékét vizsgálta, hiányosság két esetben merült fel, azonban ezek pótlása érdekében az érintett vállalkozás intézkedett és azt a hatóság felé igazolta.

Több alkalommal érkezett a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól piacfelügyeleti riasztás. A vizsgált esetekben érvényes típusjóváhagyás és megfelelési nyilatkozat nélkül, illetve a nemzeti jóváhagyás követelményeinek meg nem felelve, dokumentáció hiányában kívántak az érintett vállalkozások gépjárműveket és alkatrészeket forgalmazni. Egy kormányhivatal nem megfelelésként tapasztalta az uniós dokumentumok (típusjóváhagyás), illetve a CE-termékmegjelölés hiányát, ugyanakkor hatáskör hiányában az úgy a felhatalmazással rendelkező fogyasztóvédelemi hatósághoz került áttételre.

Általánossággal rögzíthető, hogy az előírt dokumentáció a gazdálkodó szervezetek központi telephelyén elektronikusan rendelkezésre áll, amelyet a fióktelepek részére szükség esetén megküldenek, és így azok a vásárlók számára is hozzáférhetők, nyomtathatók. Jellemzőnek tekinthető, hogy az érintett járműalkatrészekből a vállalkozások – a sokféle járműtípus miatt – csak minimális raktárkészletet tartanak, és azokat csak egyedi igény esetén rendelik meg, esetenként közvetlenül a járműgyártótól. Ezzel kapcsolatban egy kormányhivatali jelentés rögzítette, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzéseket a nagy elosztó hálózatok raktáraiban volna indokolt elvégezni. Ennek előnyeként azt jelölte meg, hogy ekként a nem megfelelő termék a kiskereskedelmi forgalomba már nem kerülne. Ezt alátámasztja, hogy az alkatrészeket (pl. kipufogó berendezés) a helyi raktárban sok esetben nem tartanak készleten, azokat igény esetén központi telephelyről rendelik (pl. John Deere traktor, Kramer rakodógép esetében).

Általános tapasztalat, hogy az ellenőrzött vállalkozások együttműködnek, a megállapított korrekciós intézkedéseknek eleget tesznek.

A piacfelügyeleti hatósági tevékenység személyi feltételei vonatkozásában megállapítható, hogy az ellenőrzések végrehajtására a humán erőforrások – az előző évekhez hasonlóan – továbbra is csak rendkívül korlátozottan álltak rendelkezésre, azok jellemzően csak más ellenőrzések terhére voltak eseti jelleggel elvégezhetőek. Az egyik vármegye kormányhivatalánál műszaki jellegű ellenőrzéseket (műszaki vizsga, eredetvizsga, menetíró műhelyek, eredetiségvizsgálók ellenőrzése, stb.) összevontan csupán egy fő végez, több vármegye kormányhivatalában pedig csak 2 fő végzi az ilyen típusú ellenőrzéseket egyéb hatósági feladataik mellett.

A humánkapacitás-hiány miatt több vármegyei kormányhivatal egész évben csak kisszámú ellenőrzést tudott végrehajtani, amely a piac lefedésére, átfogó piacfelügyeletre nem alkalmas. A megfelelő színvonalú piacfelügyeleti tevékenység ellátásához szükséges tárgyi feltételek biztosításában 2024. évben nem történt előrelépés. Említésre került a nagymértékű ügyteher, ill. leterheltség, amelynek következtében nincs mód több napon át tartó, folyamatos ellenőrzéseket folytatni.

A kormányhivatalok álláspontja megegyezik abban, hogy a megfelelő ellenőri létszám és a megfelelő színvonalú feladatellátást lehetővé tevő eszközök, valamint a rendszeres szakmai továbbképzés és a legalább évente több alkalmas konzultációs lehetőség, kölcsönös tapasztalattal megosztás biztosítása kiemelt fontosságú, figyelemmel arra is, hogy az ellenőrzéssel foglalkozó műszaki ellenőr kollégák létszáma több helyen csökkent. Hangsúlyozottan került rögzítésre több kormányhivatal esetén is a szakmai utánpótlás képzésének fontossága, tekintettel arra, hogy a kormányhivatalok jelzése szerint az ellenőrzések számának növelése a megfelelően képzett hatósági ellenőrök létszámával áll összefüggésben.

A kormányhivatalok kiemelték a piacfelügyeleti hatósági tevékenység erősségeit és gyengeségeit. Jó gyakorlatként említették a társhatóságokkal való együttműködést, kiemelték a fogyasztóvédelemmel való jó kapcsolatot, e körben rögzítve, hogy 2024. év október-november időszakában a Nemzetgazdasági Minisztérium által „Az autósboltok fogyasztóvédelmi ellenőrzése” néven indított vizsgálatokban a fogyasztóvédelmi hatósággal közösen folytattak ellenőrzéseket. Előnyként került feltüntetésre a megelőző – ugyanakkor iratokra korlátozott – piacfelügyeleti ellenőrzés lehetősége a Közúti Központi Információs Rendszerből (KÖKIR) lekérdezett iratok alapján, helyszínre kiszállás nélkül.

A vizsgálatok jövőjére, illetve a globális ipari változásokra is tekintettel az egyik kormányhivatal felhívta a figyelmet az új technológiákban rejlő lehetőségek és veszélyek gyors felismerésének és korrigálásának fontosságára, különösen az önvezető, vezetéstámogató rendszerek vizsgálatára és az elektronikus hajtáslánccal kapcsolatban. Javasolta továbbá a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet, valamint a közúti közlekedési igazgatási

feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet felülvizsgálatát a piacfelügyeleti eljárás és a forgalomból történő kivonásra vonatkozó szabályokkal összefüggésben, különösen a ritkábban előforduló esetekre (pl. prototípusokra) vonatkozó szabályok kidolgozása érdekében.

A kormányhivatalok építő jellegű, a hatósági tevékenységet előremozdító javaslatokat is megfogalmaztak. Például többen javasolták a hatósági szervezeten belül műszaki szolgálat létrehozását támogató műszaki feladatokra, teszteléshez, modellezéshez, illetve laboratóriumi feladatokhoz. Megfogalmazásra került továbbá esetenként közös, vármegye-közi ellenőrzések megvalósításának lehetősége és a szakmai irányító, koordináló szervekkel történő szorosabb kapcsolattartás, együttműködés kívánalma és az intenzívebb szakmai irányítás iránti igény. Utóbbit segítik elő az ÉKM mint szakmai irányító által – 2024 folyamán is – koordinált Piacfelügyeleti Munkacsoport ülései. Ezzel összefüggésben a kormányhivatalok számára – figyelemmel az alkalmazandó európai uniós és magyar joganyag szerteágazó jellegére – a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által 2017-ben a tevékenység végzéséhez kiadott és 2021-ben felülvizsgált Módszertani Útmutató kiegészítése vagy új útmutató és ehhez kapcsolódóan témánkénti vagy minden témát átfogó, az ellenőrzéshez alkalmazandó jegyzőkönyv-minták kiadása továbbra is indokolt.

Összességében a kormányhivatalok 2024. évben végrehajtott ellenőrzései alapján megállapítható, hogy az ellenőrzött importőrök, illetve forgalmazók az ellenőrzések tárgyában megjelölt járművek, rendszerek, alkotóelemek, vagy önálló műszaki egységek forgalmazásához szükséges jogszabályi követelményeknek többségükben eleget tettek. A következetes hatósági felügyelet hozzájárul a gyártók és forgalmazók tudatosságának erősítéséhez. Az előző években lefolytatott vizsgálatoknak is köszönhetően az ellenőrzött vállalkozások túlnyomó többségükben jogkövető magatartást fejtenek ki, együttműködnek a hatóságokkal, az intézkedéseknek eleget tesznek, az eredményes, megfelelőséget megállapító ellenőrzéseknek, valamint a korrekciónak eleget tévő vállalkozásoknak a részaránya jelentős.

A BFKH OKHHF emellett az idézett európai uniós jogi aktusok által feladatként előírt – az Európai Bizottság által létrehozott, vezetett, irányított és az európai uniós rendelet végrehajtásával kapcsolatos információcseréért felelős Fórum által a tagállamok gépjárműpiaci helyzetének figyelembevételével kiválasztott – 5 db gépjármű-berendezés műszaki vizsgálatát 2024. évben – műszaki szolgálat bevonásával – eredményesen elvégezte, amelynek során a Hyundai Tucson gépjármű-típus tekintetében hiányosságot nem tárt fel.

A fenti összesített országos beszámolót - az egyes jóváhagyásra kötelezett közúti járművekkel, alkatrészekkel, tartozékokkal kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 25/2016. (VII. 22.) NFM rendelet 3. § (1) bekezdésére tekintettel a hatósági feladatellátás során keletkezett iratanyag és különösen a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok 2024. évre vonatkozó jelentései alapján - a BFKH Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály állította össze.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Jóváhagyta:

dr. Sára Botond
főispán